

Η κρίση οδήγησε σε πρωτοφανή δημογραφική κατάρρευση και μείωση σε απόλυτους αριθμούς του πληθυσμού της Εθνική και πληθυσμιακή συρρίκνωση της Ελλάδας

ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΤΙΚΑ και συνάμα άκρως ανησυχητικά τόσο σε μακροοικονομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο ήταν τα προσωρινά αποτελέσματα της γενικής απογραφής πληθυσμού της Ελλάδας για το 2011, τα οποία έδειξαν μόνιμο πληθυσμό στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας 10.787.690 κατοίκων εκ των οποίων 5.303.690 άντρες (49,2%) και 5.484.000 θήλεις (50,8%). Συνεπώς, σύμφωνα με την προηγούμενη απογραφή του 2001, οπότε είχαν καταμετρηθεί 10.934.097 μόνιμοι κάτοικοι, σημειώθηκε μείωση πληθυσμού κατά 146.407 κατοίκους, ήτοι 1,34%.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο πληθυσμός της Ελλάδας δεν έχει μειωθεί ποτέ από την ανεξαρτησία της από τους Τούρκους και τη διεξαγωγή της πρώτης απογραφής (1828). Ούτε η συμμετοχή σε πολύνεκρους πολέμους ούτε η Κατοχή ούτε ο Εμφύλιος ούτε η εξωτερική μετανάστευση κατά τις δεκαετίες του '60 και '70 δεν μείωσαν τον πληθυσμό της χώρας.

Στον πίνακα φαίνεται αναλυτικά η εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας κατά τις μεταπολεμικές απογραφές από το 1951 έως το 2011, οπότε η χώρα είχε αποκτήσει τη σημερινή της έκταση των 131.957 τ.χλμ. και η οποία αυξομείωση πληθυσμού οφειλόταν αποκλειστικά στη διαφορά γεννήσεων-θανάτων (natural growth) καθώς και στο καθαρό ισοζύγιο των μεταναστευτικών εισροών και ε-

κροών (net migration rate) δίχως την προ-σάρτιση ή απώλεια εδαφικών εκτάσεων.

Κύμα φυγής

Η οικονομική κρίση προμηνύει ένα ακόμα πιο ζοφερό μέλλον για το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας. Πρωτεύων παράγοντας για τη μεί-

ωση του πληθυσμού υπήρξε η οξεία κρίση χρέους που βιώνει τα τελευταία χρόνια η χώρα.

Συγκεκριμένα, η πρωτόγνωρη δημοσιονομική κρίση και βαθιά ύφεση της ελληνικής οικονομίας που ξεκίνησε το 2009 άρχισε κυριολεκτικά να «σκοτώνει» και επίσημα το δημογραφικό δυναμικό του ελληνικού κράτους υπονομεύοντας την οικονομική και δημογραφική πορεία της χώ-

Συνολικός μόνιμος πληθυσμός απογραφής 2011:
10.787.690 κάτοικοι

ρας και για τις επόμενες δεκαετίες.

Η κάθετη και εντεινόμενη πτώση του ΑΕΠ (ρυθμός μεταβολής -2% για το 2009, -4,5% για το 2010 και προβλέψεις για ρυθμό μεταβολής της τάξης ακόμα και του -5% για το 2011), η πρωτοφανής έξαρση της ανεργίας (από 6,6% τον Μάιο του 2008 στο εξωπραγματικό ποσοστό του 16,6% τον Μάιο του 2011, ήτοι σχεδόν 500.000 νέοι άνεργοι σε μόλις μία τριετία) και τα δυσβάστακτα μέτρα λιτότητας τα οποία στραγγαλίζουν οποιαδήποτε αναπτυξιακή δραστηριότητα, έχουν οδηγήσει την τελευταία διετία σε ανεξέλεγκτο κύμα αθρόας μετανάστευσης στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, το κύμα αυτό της μετανάστευσης αφορά νέους Έλληνες (συνήθως υψηλής επιστημονικής κατάρτισης), οι οποίοι με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης και την είσοδο της χώρας στον μηχανισμό στήριξης της περίφημης τρόικας έσπευσαν να μεταναστεύσουν προς αναζήτηση μιας θέσης εργασίας στο εξωτερικό, καθώς και οικονομικούς μετανάστες που ζουν μόνιμα στη χώρα μας και λόγω του ορμητικού των αρνητικών ειδήσεων και την κατάρρευση του οικονομικού ιστού εγκαταλείπουν μαζικά την Ελλάδα στην οποία πλέον οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας είναι απειροελάχιστα ενώ

▲ Απώλεια του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος με ευθύνη του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου

Η χώρα μας εξελίσσεται σε οικονομικό δορυφόρο της ραγδαία ακμάζουσας τουρκικής οικονομίας

ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ κρίνεται πλέον η ανάγκη προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων και αναπτυξιακών παρεμβάσεων για έξοδο από τον υφεσιακό κυκλώνα σε οικονομικό και δημογραφικό επίπεδο και για αποφυγή να καταστεί το ελληνικό κράτος σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα οικονομικός δορυφόρος της Τουρκίας.

Η πατρίδα μας βιώνει μία από τις χειρότερες δημοσιονομικές και δημογραφικές κρίσεις στη νεότερη ιστορία της ως αποτέλεσμα ανεύθυνων πολιτικών και πρακτικών κυρίως τις τελευταίες δεκαετίες της μεταπολίτευσης. Ο πάλοι ποτέ ανταγωνιστικός και παραγωγικός ιδιωτικός τομέας (βλ. ελληνικές βιομηχανικές μονάδες δεκαετίας '70) κατέρρευσε και η μεγιστοποίηση του προσωπικού και μόνο οφέλους αλλά με ελαχιστοποίηση της προσπάθειας, σε βάρος της εθνικής οικονομίας και κοινωνίας, έγινε κοινός στόχος κάθε Ελληνίδα και Έλληνα.

Η χώρα αναπτύχθηκε ραγδαία στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών αλλά κυρίως λόγω των έργων και των ενισχύσεων που της εξασφάλισε η συμμετοχή της στην Ε.Ε., η είσοδος της στην ΟΝΕ, η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 κ.λπ., δηλαδή με συγκυριακό και όχι βιώσιμο τρόπο. Παράλληλα στην ελληνική οικονομία και κυρίως στη νο-

οτροπία των κατοίκων αναπτύχθηκε ένας «καρκίνος» που επονομάζεται υπερδιογκωμένος και αντιπαραγωγικός δημόσιος τομέας.

Δυστυχώς, οι Έλληνες πολιτικοί, κατά πρώτον, και ο ελληνικός επιχειρηματικός κόσμος, κατά δεύτερον, δεν κατάφεραν να αξιοποιήσουν τα τεράστια κονδύλια και έργα που πραγματοποιήθηκαν στην πατρίδα μας τα τελευταία χρόνια ώστε να οικοδομηθούν οι βάσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη.

Ακόμα χειρότερα, από την πλευρά της πολιτείας δεν υπήρξε υπεύθυνη στάση ούτε ευαισθησία για την αντιμετώπιση του υπ' αριθμόν ένα οικονομικού και εθνικού θέματος που δεν είναι άλλο από το δημογραφικό πρόβλημα, το οποίο λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις αν λάβει κανείς υπόψη του την εκ διαμέτρου αντίθετη δημογραφική αλλά και οικονομική πορεία που χαράσσει η γειτονική Τουρκία.

Η «γείτονα» των 72,5 εκατομμυρίων

Πολλοί θεωρούσαμε την Τουρκία να μην μία τεράστια δημογραφικά χώρα αλλά συνάμα υπανάπτυκτη και με σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα στην οικονομία της. Ομως πλέον η Τουρκία εκτός από το ότι αποτελεί

μία τεράστια αγορά που εγγίζει τα 75 εκατομμύρια κατοίκους αυξανόμενη με ρυθμό άνω του 1,5% ετησίως, ήτοι 1 με 1,2 εκατομμύρια άτομα αύξηση πληθυσμού σε ένα έτος και 10-12 εκατομμύρια τη δεκαετία, σημειώνει παράλληλα αξιοζήλευτη οικονομική άνθηση βλέποντας το ΑΕΠ της το 2010 (έτος κατά το οποίο το ελληνικό ΑΕΠ έτρεξε με αρνητικό πρόσημο της τάξης του -4,5%) να τρέχει με εξωπραγματικούς ρυθμούς της τάξης του +8,9% και με προβλέψεις για άνοδο άνω του 5% ετησίως για τα επόμενα χρόνια.

Πλέον η Τουρκία, πέρα από τεράστια χώρα, εξελίσσεται σταδιακά και σε τεράστια «δυτικοστρεφή» οικονομική δύναμη με εφαρμογή των κανόνων της ελεύθερης αγοράς, εφόσον ήδη το ονομαστικό ΑΕΠ της έχει ξεπεράσει τα 750 δις. δολάρια καθιστώντας τη 17η μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη και μέλος του G20. Αυτό διαφαίνεται και από την εξέλιξη του πληθυσμού της, όπου παρά τη μικρή πτώση των γεννήσεων που σημειώνει την τελευταία δεκαετία και η Τουρκία (δείκτης γονιμότητας γύρω στα 2 παιδιά ανά γυναίκα όταν ο αντίστοιχος στην Ελλάδα είναι 1,5 ανά γυναίκα παραγωγικής ηλικίας), ο πληθυσμός της συνεχίζει να εμφανίζει τεράστια φυσική αύξηση λόγω της νεανικότητάς του (μέση ηλικία πλη-

θυσμού: 28,1 έτη όταν στην Ελλάδα η μέση ηλικία φθάνει τα 42,2 έτη).

Μάλιστα, το τελευταίο διάστημα το αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο της Τουρκίας αντιστρέφεται σε θετικό, εφόσον πολλοί Τούρκοι μετανάστες ιδίως της Γερμανίας αλλά και άτομα άλλων εθνικοτήτων μεταναστεύουν σε τουρκικές μεγαλουπόλεις προς αναζήτηση εργασίας.

Ως παράδειγμα αναφέρεται το έτος 2009 όταν ο πληθυσμός της Τουρκίας αυξήθηκε κατά 820.000 άτομα από τη διαφορά γεννήσεων-θανάτων και ακόμα κατά 341.700 άτομα από το θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο (net migration rate), με αποτέλεσμα ο συνολικός πληθυσμός να αυξηθεί κατά 1.161.700 άτομα (από 72.561.300 σε 73.723.000) μέσα σε μόλις ένα έτος (επίσημα στοιχεία Eurostat και Τουρκικής Στατιστικής Υπηρεσίας).

Πέραν λοιπόν των διαφορών της Ελλάδας και της Τουρκίας στα κρίσιμα σημεία εθνικά θέματα είναι μαθηματικά βέβαιο ότι αν η Ελλάδα δεν ανακτήσει -και μάλιστα άμεσα- την οικονομική της ευρωστία και ποιοτική διαφορά έναντι της Τουρκίας με παράλληλη ενίσχυση του δημογραφικού δυναμικού της, πολύ σύντομα θα καταστεί οικονομικός δορυφόρος μιας ακμάζουσας τουρκικής οικονομίας που θα γιγαντώνεται επεκτείνοντας τη σφαίρα επιρροής της σε Βαλ-

κάνια, Ανατολική Μεσόγειο και Μέση Ανατολή με απειλητικούς ρυθμούς.

Οι μετανάστες

Πέραν των παραπάνω αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη δεκαετία 1991-2001 η δημογραφική ανάπτυξη της Ελλάδας υπήρξε σημαντική (+6,6%) κυρίως λόγω της οικονομικής ανάκαμψης της χώρας η οποία αποτέλεσε πόλο έλξης εκατοντάδων χιλιάδων οικονομικών μεταναστών, πολλές φορές με τη μορφή ανεξέλεγκτης αθρόας και παράνομης εισόδου των τελευταίων.

Ομως η συγκυριακή αύξηση του πληθυσμού λόγω της μετανάστευσης δεν αποτελεί βιώσιμη δημογραφική πρόοδο.

Οπως είναι γνωστό ο γηράσκων πληθυσμός και η μείωση του ποσοστού των νέων και εργαζομένων στο σύνολο του πληθυσμού, μακροπρόθεσμα απειλεί να τινάξει στον αέρα τα ασφαλιστικά ταμεία της χώρας υπονομεύοντας κάθε ενδεχόμενο μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης και καλύτερης των δημοσιοοικονομικών μεγεθών της.

Αλλωστε, η εύκολη λύση της αθρόας υποδοχής οικονομικών μεταναστών πίστευαν ορισμένοι ότι θα αρκούσε για να επιλυθεί το πολυσύνθετο δημογραφικό πρόβλημα.

χώρας, για πρώτη φορά στην ιστορία από την Επανάσταση του 1821, όπως έδειξε η γενική απογραφή του 2011

το τίμημα της ανεύθυνης οικονομικής στρατηγικής

οι πιθανότητες άμεσας αναστροφής του αρνητικού κλίματος διαφαίνονται προς το παρόν ισχνές.

Η αποτυχία της απογραφής

Υπό αυτές τις συνθήκες και σε περίπτωση επιμήκυνσης του σπινάλι της ύφεσης (η Ελλάδα δεν θα αντέξει να δει και το 2012, δηλαδή για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, το ΑΕΠ της να υποχωρεί και σε συνδυασμό με την αύξηση του δημόσιου χρέους το κλάσμα χρέους προς ΑΕΠ να λαμβάνει εκρη-

“

Κατά 542.000 λιγότεροι από τους υπολογισμούς της Eurostat οι κάτοικοι της Ελλάδας

σχεδόν κατά 542.000 άτομα μικρότερος πληθυσμός. Τα αίτια της τεράστιας αυτής απόκλισης παραμένουν ένα αναπάντητο ακόμα ερώ-

κτικές διαστάσεις), οδηγούμαστε επικίνδυνα προς τη βουλγαροποίηση της χώρας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με βάση τους πιο πρόσφατους υπολογισμούς της Eurostat οι κάτοικοι της Ελλάδας έδειχναν να ξεπερνούν τα 11,3 εκατομμύρια (11.329.600 την 1/1/2011), ενώ στην επίσημη απογραφή του Μαΐου του 2011 καταμετρήθηκε

τημα. Σίγουρα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η προαναφερόμενη ανεξέλεγκτη μετανάστευση νέων Ελλήνων και αλλοδαπών μεταναστών.

Πάντως εκφράζονται σοβαρές αμφιβολίες για την επιτυχία της φεινής απογραφής εφόσον, βάσει μαρτυριών τοπικών δημοτικών φορέων, αρκετοί πολίτες δεν ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα των απογραφών και φοβούμενοι να αποκαλύψουν προσωπικά δεδομένα οικονομικής κυρίως φύσεως αρνήθηκαν να απογραφούν.

* Ο κ. Χρήστος Γκίκας είναι οικονομικός αναλυτής, Msc in Applied Economics and Finance, xgikasellas11m@gmail.com

Ανάγκη λήψης μέτρων με μακροπρόθεσμο ορίζοντα

Για να υπάρξει ουσιαστική αντιμετώπιση αυτού του τόσο πολύπλοκου και συνάμα σοβαρού κοινωνικοοικονομικού προβλήματος θα πρέπει να ληφθούν και να εφαρμοστούν μέτρα με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, ορισμένα εκ των οποίων παρουσιάζονται επιγραμματικά παρακάτω:

1. **Κίνητρα για αύξηση της γεννητικότητας αλλά και ομαλής ενσωμάτωσης των αλλοδαπών μεταναστών** στην κουλτούρα και τους θεσμούς της ελληνικής κοινωνίας. Να σημειωθεί ότι, λόγω κυρίως της μετανάστευσης (και τις γεννήσεις των αλλοδαπών που μένουν μόνιμα στην Ελλάδα) αλλά και κατά δεύτερον της μικρής ανόδου των γεννήσεων από Ελληνίδες από τα μέσα της δεκαετίας 2000-2010, παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των γεννήσεων από 100.000 περίπου τον χρόνο σε περίπου 115.000 (συγκεκριμένα το 2008 σημειώθηκαν 118.302 και το 2009 117.933 γεννήσεις), με αποτέλεσμα ο πληθυσμός να σημειώσει φυσική αύξηση κατά περίπου 9 με 10 χιλιάδες άτομα ετησίως. Φυσικά η αύξηση αυτή είναι ισχνή σε σχέση με την αύξηση που οφείλεται στην καθαρή μετανάστευση (είσοδος - έξοδος μεταναστών) η οποία όμως τα τελευταία δύο χρόνια, λόγω της έντονης οικονομικής κρίσης, έχει περιοριστεί στο ελάχιστο

ή έχει γίνει αρνητική (ο αριθμός των μεταναστών που αποχωρούν από την Ελλάδα υπερβαίνει εκείνους που έρχονται σε αυτήν).

Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για αύξηση του δείκτη γεννήσεων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο ώστε η Ελλάδα να σημειώνει μια αξιόλογη φυσική αύξηση από τη διαφορά γεννήσεων-θανάτων η οποία, σε συνδυασμό με ένα θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, να δύναται να αυξάνει ετησίως τον συνολικό της πληθυσμό με σταθερό ρυθμό τουλάχιστον 0,6%, ήτοι 65.000-70.000 άτομα.

2. **Επενδύσεις και αναπτυξιακά έργα σε περιφερειακές ενότητες που αντιμετωπίζουν έντονα δημογραφικά προβλήματα** ιδίως στις νευραλγικές περιοχές της παραμεθόριου. Συγκεκριμένα, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με σκοπό τη μείωση της ανεργίας και τη συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές κρίνεται άκρως επιτακτική.

Η οικονομική κατάσταση μιας περιοχής επηρεάζει έντονα και τη δημογραφία της και η δημογραφία της και η οποία αποδεκτίστηκε πληθυσμιακά λόγω και της ανυπολόγιστης καταστροφής που υπέστη κατά τις φονικές πυρκαγιές του 2007 σημει-

και να ενισχυθούν μέσω της καθιέρωσης κινήτρων για επενδύσεις, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και αύξησης της γεννητικότητας. Ιδιαίτερα η πολιτεία θα πρέπει να μεριμνήσει για την Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας (πρώην Νομός Ηλείας) η οποία αποδεκτίστηκε πληθυσμιακά λόγω και της ανυπολόγιστης καταστροφής που υπέστη κατά τις φονικές πυρκαγιές του 2007 σημει-

ώνοντας μείωση πληθυσμού κατά 14,62% μεταξύ 2001 και 2011, τη μεγαλύτερη από κάθε θέσεων εργασίας και αύξησης της γεννητικότητας. Ιδιαίτερα η πολιτεία θα πρέπει να μεριμνήσει για την Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας (πρώην Νομός Ηλείας) η οποία αποδεκτίστηκε πληθυσμιακά λόγω και της ανυπολόγιστης καταστροφής που υπέστη κατά τις φονικές πυρκαγιές του 2007 σημει-

3. **Ενίσχυση των επιδομάτων των πολυτεχνικών οικογε-**

νητών όποιο και αν είναι το οικονομικό κόστος. Βραχυπρόθεσμα μπορεί να καταγράφεται ως δαπάνη αλλά μακροπρόθεσμα η ενίσχυση των γεννήσεων οδηγεί σε βιώσιμη ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού της χώρας και σε επιτρεπές αναλογίες ασφαλισμένων-συνταξιούχων με σκοπό την ομαλή λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος. Χώρες-πρότυπα όπως η Σουηδία και η Νορβηγία που αντιμετώπιζαν έντονο δημογραφικό πρόβλημα κατάφεραν να αυξήσουν τη γεννητικότητα τους και τη φυσική αύξηση του πληθυσμού τους και σε συνδυασμό με την ομαλή ενσωμάτωση και αφομοίωση ελεγχόμενου αριθμού μεταναστών μπόρεσαν να εξασφαλίσουν υγιή δημογραφικά δεδομένα επιτυγχάνοντας την εύρυθμη λειτουργία των ασφαλιστικών οργανισμών τους.

4. **Δημιουργία ενός πιο ελκυστικού περιβάλλοντος για επιχειρηματίες και νέες επενδύσεις σε κλάδους όπου η Ελλάδα διαθέτει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα** όπως ο κλάδος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ). Ίσως ο μοναδικός κλάδος που σημειώνει τα τελευταία χρόνια σταθερή ανοδική πορεία στη χώρα μας είναι οι ΑΠΕ. Ο κλάδος των ΑΠΕ, εντασσόμενος σε ένα ευνοϊκό περιβάλλον επιχορηγήσεων και εγγυήσεων των τιμών πώλησης της παραγόμενης π-

λεκτρικής ενέργειας (βάσει και του σχετικού νόμου για τις ΑΠΕ 3851/2010), έχει γνωρίσει αξιόλογη άνθηση.

Αλλωστε η Ελλάδα, αποτελώντας μία χώρα με το δεύτερο υψηλότερο αιολικό δυναμικό στην Ευρώπη μετά το Ην. Βασίλειο και καταλαμβάνοντας μια από τις πρώτες θέσεις και σε ηλιακό δυναμικό, θα μπορούσε να εξελιχθεί μακροπρόθεσμα ακόμα και σε σημαντικό εξαγωγέα ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ.

Παρ' όλα αυτά παραμένει μια ακόμα παρθένα αγορά στον χώρο της ενέργειας με τις προοπτικές, σε συνδυασμό με τον εθνικό στόχο της κάλυψης του 20% των εθνικών αναγκών από ΑΠΕ έως το 2020, να προδιαγράφονται εξαιρετικά θετικές για τον κλάδο.

Με τους κατάλληλους χειρισμούς προώθησης νέων επενδυτών τόσο στον κλάδο των ΑΠΕ όσο και γενικότερα στον κλάδο της ενέργειας με τη μελλοντική εκμετάλλευση των διαθέσιμων ορυκτών του ελληνικού πεδύφου, η Ελλάδα θα μπορούσε να αποτελέσει ένα σημαντικότατο παίκτη στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη, με ανάπτυξη αιεφόρο και βιώσιμη που εξασφαλίζει νέες θέσεις εργασίας, παράγει πλούτο αυξάνοντας αποφασιστικά τα κρατικά έσοδα και μειώνει ταυτόχρονα τις ενεργειακές δαπάνες της χώρας.

Εξέλιξη πληθυσμού Ελλάδας 1951-2011

ΕΤΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ
1951	7.632.801		57,84 κάτ./τ.χλμ.
1961	8.388.553	+9,90%	63,57 κάτ./τ.χλμ.
1971	8.768.641	+4,55%	66,45 κάτ./τ.χλμ.
1981	9.739.589	+11,07%	73,81 κάτ./τ.χλμ.
1991	10.258.364	+5,33%	77,74 κάτ./τ.χλμ.
2001	10.934.097	+6,59%	82,86 κάτ./τ.χλμ.
2011	10.787.690	-1,34%	81,75 κάτ./τ.χλμ.

Πηγές: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΕΣΥΕ, Eurostat, Population Reference Bureau

Τι επηρεάζει ο επίσημα καταγεγραμμένος πληθυσμός

Ο πληθυσμός της απογραφής (οι 10.787.690 μόνιμοι κάτοικοι) θεωρείται επίσημος (άλλωστε αναμένεται ελάχιστη απόκλιση μεταξύ των προσωρινών και τελικών αποτελεσμάτων τα οποία θα ανακοινωθούν στο β' εξάμηνο του 2012) και με βάση αυτόν τον πληθυσμό της χώρας καθορίζονται:

- Το ύψος των κοινοτικών κονδυλίων.
- Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας και των επιμέρους περιφερειών, περιφερειακών ενοτήτων και δήμων.
- Το ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών για τη διεξαγωγή άμεσων επενδύσεων στην ελληνική αγορά η οποία πλέον αριθμεί επίσημως 10,788 εκατομμύρια καταναλωτές. Σπ-

μειώνεται ότι με τη μείωση του πληθυσμού της, η Ελλάδα έγινε η 10η χώρα σε πληθυσμό στην Ε.Ε. των 27 από την 9η θέση που κατείχε, εφόσον το Βέλγιο την ξεπέρασε αγγίζοντας τα 11 εκατομμύρια (10,92 εκατομμύρια κάτοικοι βάσει υπολογισμού της Eurostat, 1/1/2011).

Αλλωστε, η Ελλάδα από 72η πολυπληθέστερη χώρα του κόσμου έπεσε στην 76η θέση από σύνολο 193 ανεξάρτητων χωρών-μελών του ΟΗΕ.

• Η γενικότερη μακροπρόθεσμη (με ορίζοντα δεκαετίας ως και τη διεξαγωγή της επόμενης απογραφής του 2021) δημοσιονομική και μακροοικονομική πολιτική της χώρας.